

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{2}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{2}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{2}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În București

primește abonamente D. C. Pascu, Str. I. pscani 35

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Dovezi nouă pentru principii vechi.

Era un timp — și nu tocmai demult trecut — când în mijlocul Românilor se ridicau glasuri puternice în contra politicii lor tradiționale. E o curată nebunie — se dicea — a persista pe lângă principiile vechi și „învechite” ale politicii din trecut: Ungurii s'au așezat astfel în sea, încât nici o putere nu e în stare a-i da jos, ear' cercurile Curții din Viena sunt atât de neputincioase, încât noi Români putem să ne socotim ca și jertfiți din partea lor. Puterea neînvieabilă a Ungurilor de o parte și slăbiciunea nemărginită a cercurilor Curții de altă parte erau pentru acele glasuri adevăruri indiscutabile. Cu o răceală aproape îngrozitoare se trăgeau apoi din aceste pretenții adevăruri indiscutabile consecvențele logice: Poporul român din Transilvania și din Ungaria se părasească politica sa de până aci și să caute a deveni „periculos”. Adecă el să caute legături cu partidul kossuthist și totodată să facă puțin rusofilism. Kossuthismul pentru Curtea din Viena, ear' rusofilismul pentru tripla alianță.

A porni acest nou curs printre Români nu era lucru ușor. Era cu anevoie a face pe Români să se încălzească pentru kossuthism, fiindcă sângele celor deici de mii de Români pusați, spânzurați și tăiați în anii 1848/49 nu se sfârșise încă. Dar' și stîrnirea iubirii pentru Muscal, care atât de mult trebuie să se opună consolidării statului român, era o misiune ce dela început promitea puțin succes. Reserva care însoția importarea acestor nouă idei politice în mijlocul Românilor era deci reclamată prin prudență. E adevărat că n'am ajuns departe în această direcție, dar' până la „dualismul maghiaroromân” — cuvânt scăpat înainte de vreme — tot am ajuns.

Timpul dela 20 Ianuarie c. până astăzi ni-a dat tuturor ocaziune a ne convinge că de slabe au fost premisele concludunilor ce ducea spre noul curs, și cât de discutabile se prezintă „adevărurile” despre „puterea” Ungurilor și „slăbiciunea” Curții.

Crisele în care se află astăzi Cisleithania dovedesc pe deplin, unde e puterea și unde e slăbiciunea. Ambele aceste două crize decurg în socoteală și în paguba politicii maghiare. Maghiarii însăși o simțesc aceasta mai bine. Căpeteniile lor politice: Tisza, Apponyi, Eötvös și Polónyi s'au pierdut rostul și cărmesc azi în dreapta, aci în stînga, pentru-ca să nu răstoarne carul politic! Ei au inventat fel și fel de

cestiuni și complicațiuni pentru a produce o negură politică, care să acopere adevărul și isvorul criselor. Împărțat a plecat în grabă și fără veste dela Gödöllő, și din acest moment a început pelerinajul bărbatilor de stat maghiari la Viena atât de urgisită pentru ei.

Pentru-ce toate acestea dacă ei sînt „tari și neînvieabili”, ear' cercurile Curții sînt „slabe și neputincioase”? Pentru-ce Maghiarii, mândri și sumeți, se umilesc atât de mult? Pentru-ce ei în situațiunea de astăzi atât de dificilă se mulțumesc numai cu amenințarea Ovrului Leo Veigelsberg în coloanele lui „Pester Lloyd” cu uniunea personală și cu independența Ungariei? Pentru-ce Maghiarii atât de „puternici” n'au putut da la o parte pe prințul Schwarzenberg și să susțină pe amicii lor din Viena, împinși acum în opozițiune?

Nu putem să cum se vor desvolta lucrurile mai departe și ce sfîrșit vor lua, dar' una o vedem cu toții, că în gîmfarea nu e putere și că Ungurii sînt tot atât de mult avizați la bunăvoință și grația Coroanei ca și celelalte popoare din țeară. Ei sînt încă departe de acea măsură a puterii, care ne-ar pute determina la o schimbare totală a politicii românești.

Da, recunoaștem că Ungurii sînt puternici, dar' nu în sus, ci mai ales în jos. Noi Români am avut destulă ocaziune să simțim puterea lor. Însă o bună parte a acestei puteri se întemeiază pe slăbiciunea noastră și mai ales a acelora dintre noi, care s'au grăbit cu tîmărirea preamării poporului maghiar, și așa cu inclinarea pentru grandomanie. Episcopii nostri în loc ca să iee o pozițiune nu militantă, dar' în tot cazul hotărît națională, au devenit încetul cu încetul adevărați agenți și propagatori ai politicii maghiare. Unii dintre fruntașii nostri în loc ca să se coboare la popor, unica noastră putere, s'au înălțat la aristocrația maghiară, cu ajutorul căreia credeau a pute înalțura o eră nouă politică pentru Români.

N'am dezvoltat până acum destulă energie în apărarea drepturilor noastre, n'am arătat destulă bărbăție în acțiunile noastre, nu ne-am opus cu hotărîrea recerută călcărilor de legi, persecuțiilor și violențelor. Dacă noi Români îndeosebi și toate celelalte naționalități nemaghiare din partea monarhiei dincoaci de Leitha îndebste vom să ne apărăm drepturile noastre cu rezoluțiunea și bărbăția cuvenită, puterea Ungurilor se va frînge și în jos.

N'avem deci nici o nevoie a socoti cu factori închipuiți, nici nu e trebuință pentru siluirea unui nou curs politic, cu totul străin firii românești, ci avem simplu să

ne inspirăm de simțimentele adevărate ale poporului și să ne îngrijim ca nu oportunistul nostru să formeze pedestalul puterii „nemărginite” a asupritorilor nostri. Căci altcum devenim într'adevăr „periculoși”, dar' pentru nimenea altcineva, decât pentru cauza noastră însăși.

Stăm poate în fața unor evenimente mari. Avem deci îndoită datorință a ne da bine seama despre situația politică, și a stărui mai mult ca orișîcînd cu bărbăție și rezoluțiune pentru drepturile poporului nostru.

Ungaria în parlamentul austriac.

În ședința dela 29 Noemvrie a casei deputaților din Viena a ținut faimosul „democrat” Dr. Kronawetter un discurs contra principelui Schwarzenberg și pentru Maghiari. Din elucubrațiunile lui extragem următoarele:

În ceea-ce ministrul-president n'a răspuns la cuvîntarea prințului Schwarzenberg — dice democrat — zace importanța afacerii. Prințul Schwarzenberg a ținut că „trebuie” clarificate raporturile. Cine „trebuie”? (Pernerstorfer: Camarilla!) Da camarilla. Renascerea acestei camarille, care la 1848 a nîmicit toate libertățile în alianță cu toate elementele reacționare, ni-se proclamă aici, și aici este partea teribilă a discursului prințului Schwarzenberg. Dar' elementele liberale nu se vor teme de lupta cu camarilla. Ele vor primi-o cu toată puterea ca și în 1848. Ceea-ce ni-se oferă aici este lupta, și anume lupta contra Ungariei, contra dualismului. Pentru-ce trebuie proclamat războiul contra Ungariei, și cum vine, că ministrul-president nu a răspuns nimic la punctul acesta? Ceea-ce prințul Schwarzenberg a ținut, se poate face numai printr'o lovitură de stat. Nu trebuie ca guvernul să facă lovitură de stat, dar' este el în poziția și voesc să o împedecă? Prin nelucrare ministrul-president foarte bine poate pregăti lovitură de stat. Se vor afla apoi oameni, care vor duce-o în deplină, după-ce ministrul-president se va fi sculat din fotoliul său. Toate acestea le-am experiat la 1848 spre nenorocirea Austriei, și mîm tem că le vom mai experia odată și vom avî să ne luptăm contra lor... Toată turbarea, care vorbește din reacționari este îndreptată contra Ungariei, pentru-că Ungaria totdeauna a fost cel mai tare bastion al libertății și pentru-că în Ungaria libertatea demult perdată în Cisleithania totdeauna a fost recucerită.... Puterea clericalilor totdeauna a fost frîntă în Ungaria(?), și aceasta nu o pot uita acești domni. Nu pot uita, că mai există o graniță, unde puterea Romei și a clerului se sfîrșesc și se va sfîrși De aceea este atât de mare ura contra Ungariei în partidul clerical. Cu catolicizarea

s'a sfîrșit în Ungaria. De câte-ori s'a făcut încercarea de a lua Ungariei libertățile, de atâtea-ori poporul a făcut întrebunțare de al său „*us opponendi et resistendi*” și a recucerit libertățile... Din Ungaria a trecut totdeauna și asupra spiritelor din Cisleithania pofta favorabilă tendențelor liberale. (Gessmann strigă: Pe calea lui „Neue Freie Presse”?) Mă rog să lăși observările acestea proaste. Este aproape o mișelie a face observări de acestea la un lucru serios!

După această apostrofăre s'a născut un teribil scandal, așa că Kronawetter numai într'un târziu s'a putut termina discursul, ținînd că el nu are încredere în guvern. După o scurtă observare a deputatului Schneider, care a întrebat pe liberali, de ce atacă numai pe marii proprietari, care mai au numai câteva milioane în posesie, dar' nu se acată nici-cînd de Rothschild, Königswarter și Guttman, a luat cuvîntul deputatul Gessmann, ținînd următoarele:

Parolele lui Kronawetter se derivă dela 1848, dar' astăzi sînt dovedite de ridicole și mincinoase. Parola cu reacțiunea și camarilla va fi avut atunci vre-o însemnătate, dar' astăzi face impresia unei trimbițe, în care au înghețat sunetele. Kronawetter a vorbit despre Ungaria. Cunoaște el însă Ungaria? (Kronawetter strigă: Da!) Dar' și pe el l-au expedit cu gendarmii de acolo (Iaritate.) Dacă vorbește în numele libertății pentru dreptul de stat unguresc, apoi se arată atât de neinițiat în cauză, încât nu se poate discuta cu el politicesc. (Dr. Pattai strigă: Așa este.) Eu nu înțeleg cum se poate vorbi deodată despre libertate și despre dreptul de stat unguresc. Sau nu știe că Germanii, Croații, Slovacii, Serbii și Românii sînt sugrumați și terorizați în numele dreptului de stat unguresc? (Aplauze furtunoase în dreapta și la antisemiți). Aceasta ar fi poate libertatea, care o voesc și domniile lor, dar' de această libertate ne mulțumim. (Aplauze.) Amîntesc procesele din Arad și din Dobruja. Și pentru statul acesta ia în gură cuvîntul „libertate!” Kronawetter a descoperit în inima sa și dragostea pentru republica franceză. Îi gratulez la republica scandalului Panama și a corupțiunii. Atunci prefer absolutismul acestei republice a tâlharilor și escrochilor. Pentru-că în criza actuală anumite părți nu sprijinesc partidul liberal, pentru aceea Kronawetter trebuie să strîngă aici în casă pumnul, pe cînd ceilalți domni liberali îl strîng numai în buzna, cînd e vorba de a storce dela contele Taaffe un portofoliu ministerial.

Urmează un nou scandal mai mic, după care se votează cheltuelile pentru clădirea unei case în Budapesta pe seama delegațiunii austriace, dar' numai cu 197 voturi contra 167.

Correspondența din Viena.

Viena, 27 Noemvrie n.

(Evenimente importante în parlament. Din consiliul municipal al Vienei.) În zilele din urmă desbateră budgetară din casa deputaților a produs câteva momente, care se ridică sus peste nivelul obicnuit al desbaterilor curat parlamentare. Două cestiuni, amîndouă de importanță extraordinară pentru dezvoltarea raporturilor politice interne a monarhiei, au fost ventilate prin discuția budgetară, care amîndouă împing spre hotărîre. Cea dintău și mai importantă din amîndouă cestiunile este raportul jumătății cisleithanice a monarhiei cu Ungaria și eventuala formațiune federalistă a monarhiei. Ceaaltă este regularea poziției guvernului față cu partidele din casa deputaților și crearea unei majorități la dispoziția guvernului. Până acum totdeauna matadorii partidelor radicale, cu deosebire membrii clubului Cehilor-tineri, deputații germani naționali, precum și deputații Dr. Lueger și Schneider au fost aceia, care la toate ocaziunile potrivite au pus în discuție raportul celor două jumătăți ale monarhiei, insuficiența sistemului dualist, precum și aspirarea, la care sînt expuse națiunile nemaghiare din Ungaria. Era așa ținînd *bon ton*, a lăuda instituțiunile liberale ale Ungariei, cu deosebire aderenții partidului liberal, care vedeau în Maghiarii care au deschis ușa și ferestrele pentru influența ovrască, un exemplu strălucit ce trebuie urmat din toate puterile, au fost totdeauna gata să se întrepună pentru fiii „națiunii” cavaleresci. Dacă considerăm mai departe că până acum din partea guvernului ori-ce observare a cutărui deputat îndreptată contra Ungariei, era numai decât respinsă cu protest, apoi în adevăr trebuie să ne mirăm, că la votarea asupra proiectului pentru regularea valutei, cînd era să se fixeze cuota de contribuție a Ungariei la introducerea valutei de aur, s'au aflat 108 deputați, care au votat contra cuotei propuse și prin urmare contra dispozițiunilor în vigoare ale tranacției dela 1867. Dela desbaterile asupra regulării valutei încoace raportul dintre cele două jumătăți ale monarhiei a fost discutat în parlament, ear' astăzi ne aflăm în fața adevărului important, că și un membru al partidului strict conservator, deputatul prințul Carol Schwarzenberg a luat poziție față cu cestiunea ungurească. Desbateră asupra dreptului de stat boem, care a dus la scena furtunoasă, descrisă în raportul meu din urmă, dintre deputatul liberal Dr. Menger și Cehii tineri, a dat nota caracteristică tuturor discursurilor urmate, deși incidentul acesta a fost deja complanat.

Principele Schwarzenberg a pledat pentru îndreptățirea pretenșiunilor de drept de stat ale Cehilor, și cu acest privilegiu a amîntit și influența neproporțional de mare ce Transleithania, respective posedarii ma-

FOITA „TRIBUNEI”.

Valoarea sistemelor în arta literară.

Sambătă, 7 Noemvrie, la 4 oare după amiază, dl B. Ștefănescu Delavrancea s'ia început cursul său de literatura română veche, ca suplinitor al dlui Urechia. În această prelegere de inaugurare dl Delavrancea, după-ce aduce mulțumiri dlui Urechia care îl recomandase studenților facultății cu cuvintele cele mai măgulitoare, discută două cestiuni însemnate, care trebuie să le aibă profesorul de literatură în vedere:

Prima, că dela catedră nu poate și nu trebuie să reese decât adevărul și frumosul, ear' nu pasiunile care ar atinge altoavea decît operele de artă; de aceea persoanele autorilor cu viața lor intimă nu trebuie să existe pentru profesorul de literatură, ci numai operele sale.

A doua cestiune este modul de a gândi și de a judeca operele de artă. Fiecare profesor, mai ales în artă, are un fel de tendență particulară de convingere predominantă, care fie sau nu expusă, apare în fiecare prelegere. Căci în artă nu există o analiză stabilită, la care să se mărginească și cu care să se termine ori-ce sistem de artă. Adevărul poate fi determinat, definit, înțeles; frumosul este in-

determinat, indefinit, e continuu în diferitele epoce.

Dacă a fost vre-un timp cît se poate de bogat în sisteme de a analiza și a înțelege operele de artă, apoi acesta e timpul nostru, în care sînt o mulțime de școale și de sisteme, din care a priori se știe, chiar din mulțimea lor, că o parte însemnată din ele trebuie să aibă un punct de vedere fals. Căci fiind o singură artă poetică și mai multe sisteme de a judeca operele ei, este neîndoiș că acestea fiind înimice unele altora, numai unul va fi adevărat.

Peste tot se discută azi asupra sistemelor, nu atât asupra operelor de artă. Unii susțin ca adevărat sistemul clasic, alții pe cel romantic, în timpul mai recent vedem ridicîndu-se așa numitul sistem naturalistic etc. Aceste sisteme atât de pompoase pe unii îi încurajiază a săi cum să le aplice, ear' pe alții mai modești, îi face mai timiți impunîndu-le prea mult, ca ori-ce pompă.

Sistemele acestea pompoase servesc de a ridică sau de a cobori valoarea unei opere, după interesul și punctul de vedere al celui ce o judecă. Criticul realist găsește că o operă idealistă nu conține nimic, ear' cel idealist arată, că o operă realistă nu este de nici o valoare. Din capul locului însă aceste sisteme înlesnesc hecatombe de literați. Neexistînd până astăzi un sistem general care să le cuprîndă pe acestea ca nise simple idei

speciale, ca părți integrante din sine, de aci reese decapitarea lor reciprocă.

Ce valoare vor avî însă aceste sisteme singurice, ca idealismul singur, romantismul singur, etc. pentru producerea de artă?

Nici un bine nu va rezulta pentru frumos din sisteme, ci numai pentru adevăr. Spre a susține această afirmațiune, să luăm un exemplu. Dacă privim mai multe epoci și le comparăm între ele, spre a găsi unde se află o aplicare serioasă a lor asupra vreunui artist, vedem, că sistemele sînt numai nise mode, rămînd genul liber a crea cum știe să creeze.

Ne aducem amînte de epocile de creație ale omenirii. Nu există popor, care să fi creat cu mai mult curaj și măreție ca cel elin, care a fost așa de mare, încât nici un altul nu l'a întrecut, ci cel mult poate numai să-l fi rîns. Ei bine, cînd au început Grecii să creeze, nu se vorbă, de sigur de romantism, realism, etc. Pe timpul răsodilor, pe timpul lui Homer, dacă dînsul va fi existat, nu s'a ocupat nimeni, cu nici unul dintre sisteme. Cînd cetim Iliada și Odissea, aceste epopee ale copilăriei națiunii grecești, observăm că n'au fost făcute în vederea unei critici de sistem. Și totuși toți criticii de până astăzi, au rămas înmărmuriți de cele două opere nemuritoare ale geniului elin. Prin urmare, nu este nevoie de sistem, de școală pentru crearea de opere ca ale lui Homer.

Să aruncăm însă o privire și asupra altor feluri de opere de artă la Elini. Dela Eschil până la Euripid existau vre odată sisteme literare și artistice? Școale filosofice da, dar' literare nici una. A fost în literatură numai o evoluțiune de perfecționare, nu însă sisteme, opere create spre a forma un sistem sau altul pentru judecarea operelor artistice.

Cu toate acestea nu putem noi cumva justifica diferitele sisteme de azi? De sigur că da, ba ce e mai mult, se justifică toate la același autor. Fiind astfel cestiunea, reese din justificarea generală a sistemelor, că ele nu pot avî o mare valoare. Și eată mai multe dovezi: La Homer sînt justificate și satisfăcute toate sistemele din ziua de astăzi, cu toate-că Homer nu s'a gîndit la nici un sistem, fiind condus de propriul său geniu de creațiune, perfecționînd creațiunile populare. Privind naturalismul de astăzi, vedem că el, deși s'a ivit de câțiva ani, sînt teancuri mari de volume scrise despre el, prin care se arată că: naturalismul însemnează copiere a naturii în opere de artă, așa cum se mișcă, cum se află ea. Sînt însă multe divergențe de vederi între scriitorii naturaliști, divergențe care dovedesc că de multe lacune conține în sine acest sistem. Cu toate însă că este atât de nou sistemul naturalist, totuși aflăm și la Homer foarte mult naturalism. Ce este mînia lui Achile, care se ceartă cu toți și insultă

pe toți, dela ȋei și regi până la cel din urmă soldat? Eroii grecesci nu se sfîșec de a invoca totul, dela ce e mai sublim până la cea mai josnică trivialitate. Asemenea găsim și realism la Homer. Luptele descrise acolo nu sînt imaginare, totul se petrece sub ochi, e real, întrucît îi permite bogăția de cuvînte a limbii.

Chiar și simbolismul îl aflăm aci. Ce însemnează ȋeițele, care se amestecă în lupte, dacă nu diferite simbole? Așa cînd d. e. Minerva îi apucă de chică pe eroii care voesc să se arunce în mijlocul tumulturilor, nu reprezintă ea aci, ca ȋeiță a înțelepciunii, reflexiunea ce oprește pe oricine de a năvăli acolo unde este mai amenințat să peară? Dar' nu numai atîta. Însuși romantismul se justifică la Homer, căci sînt atâtea întîmplări în el, încât și romanticii s'au inspirat dela ele cîntînd a crea epopee asemenea lor, care însă n'au putut depăși nici una mai nise palide copii.

Prin urmare, nu este sistem azi care să nu fie justificat într'un autor sau mai mulți, în o operă sau mai multe dela Greci. Stînd astfel lucrul, vedem că sistemele nu pot avî în ele nici o valoare serioasă. Aci se poate aplica foarte potrivit maxima: „Nu încape două săbii într'o teacă”.

Cu toate acestea, în timpul de față s'au produs o mulțime de sisteme. Mai ales în Franța, numărul lor pe cît de mare a dat

ghiari ai puterii au scutit să-și însușească. Această influență reclamă crearea unui contrapond, și acest contrapond este aflat în realizarea ideii stabilirii statului autonom boem. Această declarație înseamnă mai mult decât expresiunea dorinței speciale a deputatului marilor proprietari boemi, ea este o mărturisire sinceră, că numai în formațiunea federalistă a monarhiei se poate căuta viitorul ei, căci este ușor de înțeles, că dacă principiul autonomiei peste tot se va pune odată în practică, după organizarea țărilor boeme ar urma numai decât organizarea celorlalte țări. Nici Maghiarii nu s'ar putea apoi susține multă vreme sub presiunea exercitată asupra lor din toate părțile. Că reorganizarea monarhiei austriece pe baza federalismului național este numai o chestiune de timp, că ea este unicul mijloc de a complana contrastele naționale, aceasta deja de multe ori a fost confirmat prin voci din tabăra celor mai multe naționalități, deci din această privință declarația principelui Schwarzenberg nu ar însemna mult. Că un membru al celei mai vechi aristocrații feudale, un bărbat strict conservator dintr-o familie strâns legată de trecutul statului și al dinastiei este acela, care proclamă în parlament atât de deschis un principiu, care din partea politicilor scurți la vedere, sau din partea calumniatorilor răuvoitori atât de bucurios este timbrat de înaltă trădare, aceasta dă intervenirii principelui Schwarzenberg o importanță atât de înaltă.

Al doilea eveniment parlamentar important al săptămânii trecute este declarația prin care ministrul-președinte contele Taaffe a răspuns la întrebarea ce are intenția de a ocupa din nou postul de ministru pentru Boemia, devenit vacant prin demisiunea baronului Prazak. Contele Taaffe a răspuns la această întrebare îndrumând la împregiurarea, că suma respectivă este pusă și în bugetul anului 1893. Prin această declarație partidul liberal german, care de vreo doi ani a trecut din opoziție în tabăra guvernamentală, a fost lovit în mod foarte simțitor. Partidul liberal german, clubul așa numit al „stângei germane unite”, și-a pus serviciile la dispoziția contelui Taaffe, presupunând că acesta îi va împlini în mod corespunzător numeroasele dorințe personale și că va isbuti a exercia influență asupra guvernului. În aceste speranțe liberalii s'au înșelat însă cât se poate de amar. Contele Taaffe a primit, ce e drept, cu mulțumită serviciile ce i s'au făcut în casa deputaților, dar a uitat să le onoreze în chipul așteptat. Numirea contelui Kaupburg de ministru fără portofoliu, alte câteva numiri și conferiri de ordin, eată tot ce partidul liberal a primit. Prin urmare a înțeles foarte bine, că în cele din urmă a fost neîntrerupt tras pe sfoară de ministrul-președinte, ear' pentru ca să se acopere față cu alegătorii sei a prezentat lucrurile astfel, că orice pas al guvernului, care numai încâtva îi venia la socoteală, îl declară de fructul influenței sale. Când ministrul pentru Boemia, baronul Prazak, deja foarte înaintat în etate, care altcum nicio dată nu a avut încrederea Cehilor-tineri și a cărui poziție chiar și din acest motiv nu mai putea fi susținută, a trecut în pensie, ear' se știe că această demisie este urmarea influenței partidului liberal asupra guvernului. După-cum se vede însă din declarația mai sus amintită a ministrului-președinte, partidul liberal german sau s'a înșelat asupra dimensiunilor influenței sale, sau a cunoscut adevărata stare a lucrurilor, și simplamente a mințit pe alegătorii sei. La tot cazul situația în

care au ajuns domniile din „stânca unită” nu este de învidiat. O parte a partidului pretinde să se înceapă ear' opoziția contra guvernului, dar' clica cea mai influentă sfătuiesc din motive ce ușor se pot înțelege, să se observe moderațiune. Pentru un adevărat partid popular hotărârea într-o asemenea chestiune nu ar fi grea; numai un partid care pune interesele personale mai sus ca toate celelalte, se mai putea îndoi că ce are de făcut.

După-cum v'am comunicat la timpul său, primarul liberal al Vienei Dr. Prix a exclus dela patru ședințe pe consilierii comunali Dr. Luëger și Steiner. Toți consilierii comunali antisemiți, 36 la număr, au absentat apoi dela ședințele acestea. Vineria trecută opoziția antisemită avea să intre ear' în consiliul comunal. Dar' s'a întâmplat altcum. S'a hotărât, că minoritatea nici în viitor nu va lua parte la ședințele consiliului comunal, câtă vreme președintele nu-i va da garanții suficiente, că opoziția va fi tratată cu imparțialitate și dignitate din partea președintelui și a majorității. Abstinența opoziției după toată probabilitatea își va avea efectele sale, căci prin absența minorității antisemite a consiliului comunal a devenit imposibil a lua la desbatere afacerile cele mai importante, care reclamă prezența alor 92 consilieri comunali.

Din parlamentul maghiar.

În ședința dela 28 a parlamentului maghiar se știe că Thály Kálmán, membru al partidului kossuthist, și-a exprimat unele vederi care sunt tocmai contrare celor exprimate de Eötvös Károly, președintele acestui partid. Și anume în chestiunea recepțiunii confesiunii iudevesci numitul deputat a spus că nu toți din partid aprobă și primesc părerea lui Eötvös. În ședința dela 29 Noemvrie a eșit și mai mult la iveală deosebirea de vederi ce există între membrii partidei independiste.

Eată ce se scrie despre această ședință:

Cu mare interes a fost ascultată vorbirea lui Polónyi Géza, un membru influent al partidului kossuthist, care a declarat că el și alți colegi de ai sei nu se alătură vederilor lui Eötvös nu numai în ceea ce privește recepția confesiunii iudevesci, dar' îl desaproabă cu deosebire în atitudinea sa nouă ce a luat-o față cu partidul național, cu care a rupt tovarășia de luptă de până acum și pe care vrea să-l împingă în brațele guvernului. Tot atât de puțin aprobă și atitudinea prea moderată față cu guvernul lui Wekerle. De altminteralea și-a exprimat părerea de bine ce a simțit-o vădând în fruntea țării doi oameni bravi ca Wekerle și Apponyi, dar' până-ce s'ar face această fusiune, nu crede practic nici folositor ca tovarășia dintre cele două partide opoziționale să se strice.

Tot în această ședință s'a primit apoi, fără discuție, proiectul de indemnizare și s'a fixat ca ordine de zi pentru ședința viitoare proiectul privitor la lucrările dela Porțile-de-fer.

Un singur moment deosebit în această ședință: s'a dovedit că cearta și tendința de desidență este nu numai în partidul guvernamental, ci și în cel kossuthist. Se vorbește chiar că Po-

lónyi ar avea de gând să formeze un partid independent-catolic.

D-șeu să-i ajute. Va fi atunci babilonie și mai perfectă în parlamentul maghiar.

Spicuri din foile maghiare.

O nouă probă despre perfidia diarelor unguresci este și următoarea: „Budapesti Hirlop” dela 30 Noemvrie scrie cu litere mari despre „fuga lui Lucaci”, void să prezente adevăr pe dl Dr. Vasile Lucaci ca pe un desertor care ar fi trecut în România fără a fi avut pasaport. Adevărul se răsună însă el, cu toată intriga ungurească: în același timp foile din Cluj scriu că dl Lucaci a trecut în țeară cu permisia ministrului de interne maghiar.

Și aceste înjură însă pe ministru că de ce l'a lăsat pe Lucaci să fugă?...

În curând Ungurii clujeni o să vadă că nici unul dintre Români nu sânt fricoși, să fugă.

Și mai puțin este domnul Dr. Vasile Lucaci.

„Szabolcsmegyei Lapok” se aruncă cu o furie turbată asupra învțătorilor George Vasile Vancu și Traian Murciu din Nyiradony care „agită în contra patriei, fac propagandă pentru o Daco-România și au fost — ducând cu sine și cinci căruțe de țărani — la procesul din Dobrițin al lui Lucaci...”

În adevăr mare crimă! Tot de această crimă s'ar fi făcut culpabil și dl Mihail Lazar. În contra tuturor numita foie cere „măsuri energice”.

Grozavi mai sânt, în adevăr, Ungurii și plini de curagiu.

„Magyar Hirlop” dela 30 Noemvrie înjură pe dñii advocați Dr. N. Oncu, Aurel Suciu, Dr. S. Pop și P. Truța din Arad, pentru-că ar fi avut „îndrăzneala temerară” să răspundă în românește la actul de punere sub acuză a lor din partea camerei advocațiale aradane.

Numita foie dăce că advocații români vor scoate și în formă de Memorand răspunsul lor, traducând-l în limbile germană și franceză. Cu punerea la cale a acestui lucru au și însărcinat pe dl Dr. St. Pop.

În adevăr, lucrul acesta ar fi foarte potrivit: cunoscând pe Unguri și din cele-ce au făcut în astă chestie, lumea cultă i-ar putea și mai bine judeca după dreapta lor valoare, valoare în sens negativ, la tot cazul.

Preoțimea Marmăției.

Din Sighetul-Marmăției ni-se scriu cu data 29 Noemvrie n. următoarele despre atitudinea preoțimei față cu episcopul Szabó:

Advocatul nefeicitului episcop Szabó János și-a ridicat glasul în apărarea seamăului său și a relevat între alte stupidități, că noi, clerul din Marmăția ținem toți cu episcopul nostru diecesan.

Da, ținem după rânduiala bisericească, în cele bisericesci, nu însă și în cele politice și în special nu Români devotați; în ce privește cauza confratelui nostru Lucaci, am stat într-o rezervă poate reprobabilă, dacă nu chiar pătătoasă, mulțumindu-ne cu șoptirile dintre noi, că acum vladica al nostru și-a dat de om.

Popa „Gyuri” din Satul-nou-de-jos a avut imprudența de a veni în ajutorul epis-

copului fără ca să reflecteze, câtă rușine îi face atunci când dăce, că în timp de zece ani a fost intinutul episcopului, toată ziua s'a consfățuit cu el, și este cel mai chemat de a se pronunța în privința episcopului său. Latinul dăce: *Noscitur ex sociis qui non noscitur ex se*, ceea-ce pe românește se traduce: „Spune-mi cu cine te însoțești, și îți voi spune cine ești”. Astfel făcându-se popa „Gyuri” oglinda episcopului Szabó, nu poate să facă un serviciu plăcut Ilustrității Sale, după-ce toată lumea știe, că Gyuri e și nebun și răutăcios. Așadar dacă am voi să tragem concluziuni cu rigoare logice în etică, trebuie să ne facem o idee de tot tristă despre episcopul nostru.

De altfel opiniunea publică a Românilor este deja lămurită asupra acestei afaceri. Nu putem noi, clerul din Marmăția, să rămânem singuri neorientați asupra acestei chestiuni primordiale și așa dela izbucnirea ei am fost în curat, că aici e vorba de o prigonire politică în contra confratelui nostru Lucaci și că această prigonire acum se pune sub mantaua autorității bisericești, în speranță că ceea-ce n'a putut dovedi administrația și justiția maghiară, să poată serviți un episcop român în contra celui mai iubit preot al Românilor.

Și dacă cineva mai avea îndoeală despre aceasta, poftescă a studia articolul diareului „Budapesti Hirlop” din 25 Noemvrie, care adevărește o relațiune intimă între calumniatorii dlui Lucaci, cu scopul vădit ca acest entusiast luptător al drepturilor noastre naționale să fie înșojit și compromis înaintea acelora, care bucuros l'ar vedea adrob. Este îndeobște cunoscută pornirea răsunătoare a episcopului nostru, care acum nu mai canoasea margini, nu onestitate, nu bună-cuviință, ci din contră provoacă anarhie prin demoralizare, prin înfrângerea tuturor considerățiunilor de moralitate publică, numai ca să-și ajungă scopul: Întărirea mitrei episcopale pe capul său nevrednic și eventual urcarea pe tronul metropolitan.

Eu rog pe D-șeu, ca pe iubitul meu confrate să-l întărească în luptele grele ce-l mai așteaptă și să ne mântuească biserica și națiunea de nevrednicul nostru episcop. Eu nu m'am consfățuit cu nimeni, și le scriu acestea ca un privitor imparțial la cele-ce se petrec înaintea ochilor nostri. Nici vorbă nu poate fi ca episcopul nostru să se mai reabiliteze în fața clerului și a poporului român și rămâne acela ce s'a dovedit cu prisosință, adevăr simbrășul guvernului maghiar în contra bisericii și a națiunii noastre, vrednic numai de compania și de apărarea unui Păka Gyuri. Eu știu și cunosc chiar și gândul episcopului și nu rămâne decât să vedem în toată nuditătea sa pornirea răsunătoare cu care vrea să strivească, dacă ar putea, tot ce am avut noi și ce a avut și el mai scump în eparchia sa.

Domnului să ne rugăm!

Un preot.

ADRESE DE ADERENȚĂ pentru DR. LUCACIU.

Dl Ilariu Tulburean din Huedin ne trimite pentru Dr. Lucaci următoarea adresă:

Curajosului și neîntrecutului nostru bărbat național părintelui Dr. Vasile Lucaci.

Ne tremură inima. Ni-se apasă sufletul de vuietul și clocotul sângelui ce în circulațiunea sa agitată lovesce carnea și osul nostru

la vederea junghierii celor mai elementare drepturi de conservare ale ginților, din partea vrșmașilor nostri învechiți în fărâdelegi, care în sborul regresului uimitor, cu o ne mai pomenită nerușinare prăbușesc cele mai sublimе și mai mărețe aspirațiuni naționale ale unui popor treaz, cu rinduri bine încheiate și măduos, cum e cel românesc, care în zorul lui cultural și civilizațor tinde, — cu celelalte ale ei surori — a merge în fruntea altor ginte.

Nu putem spune prin rostul nostru profunda noastră durere ce ni-a săgetat inimile noastre osândă ce s'a adus împotriva scumpului nostru Dr. V. Lucaci de cătră jurații Dobriținului. Așa că e aproape a nu ne mai putea stăpâni mai mult. Tu, ânger neprihănit al nevinovăției, Tu idolul neamului românesc, care porți grija unui întreg popor, Tu Mesia poporului românesc, de față am fost și eu la răstignirea Ta, înaintea judecătoriei arpadiane din Dobrițin și am plâns împreună cu ceilalți ai nostri, îți dăc: nu dispera! Ai mângâierea că nu te-a judecat pe Tine, căci Tu ești dreptatea nebiruită și adevărul întrupat, care sânt la D-șeu. Dumneșeu-Tatăl Te-a trimis pe Tine la noi, ca să ne înveți a-l reprezenta pe dînsul.

În fața nedreptății strigătoare la cer ce i s'a făcut Tine prin verdictul dușmanilor, ei au călcat dreptatea dumneșească, au devenit în răboare cu însași dumneșeirea, dela care numai pedeapsa meritată o mai pot aștepta. Scumpul nostru mucenic! Tu ai fost dîc, că nu Te îndestulești cu suflule pismășilor nostri, ci numai cu inimile Românilor. Apoi se știe, că acele inimi sânt ale Tale demult înch, stăpânesce-le, dispune asupra lor, pentru-că toți Români numai în Tine și prin Tine vom a trăi sau a muri în această patrie. Și noi ne alăturăm lîngă frații nostri din Șieșeci și dîcem: bucuros vom suferi orice-ce pentru Tine, dacă e vorbă, chiar și în temniță vom merge. Căci Tu pentru noi Te-ai luptat și ai picat victimă adversarilor nostri neîmblânziți. Și noi toți trebuie să luptăm pentru Tine. Te iubim, Lucaci, și dincolo de mormânt. Îți sântem recunoscători Tîc. Îți admirăm curajul Tău neînfrânt cu care ne împintenezi pe noi. D-șeu să-ți fiină vieța Ta scumpă pentru noi prin martiriul Tău.

Huedin, 25 Noemvrie 1892.

Cel-ce Te adoră, Ilariu Tulburean, în numele tuturor Românilor de lîngă Vlădeasa.

Mai mulți studenți din Bucuresci, care nu iscălisă telegrame, trimisă mai dîlele trecute, au adresat domnului Dr. Vasile Lucaci următoarea telegramă, care e semnată și de mulți publiciști, advocați și funcționari din Bucuresci:

Diareului „Tribuna”

pentru

VASILE LUCACIU.

Sibiu.

Venerăm în suferințele lui pe eroul, pe care de atâtea-ori l'am admirat în mărețele lui fapte.

Constantin Vasiliu, student; Sotir Trandaf, student; Gheorghe T. Pavlescu, student; Constantin Panaitescu, student; Gr. Cernescu, student; Barbu Ștefănescu Delavrancea, publicist; Alexandru Vlăduț, publicist; Dimitrie Dimitrescu, I. Doicu, student; Moscu, student; Papazu, student; G. Bărbuceanu, student; Rainu, student; Const. Tanoviceanu, student; Căpitan Creangă; Petru Petru, student comerc.; Bănică, student; Demetrescu, student; Rădulescu-Niger, publicist; Teodor, publicist; George Ivașcu, student; Răscanu, student; Emil Teodorescu; M. Ghimpa, avocat; George Necoara, Gr. C. Mano, Stroescu, avocat; Budișteanu, Vasile Alevis, Ioan Chioreanu, Ralet, student; Ioan Ziti, student; Teodorescu, Dimitru Șalcianu, I. Nicolescu, Virgil Beldiceanu, Rădulescu, Alex. Tuducescu, Nicu Teodorescu, Copuz, Christescu, S. Cosimbeanu, Gheorghiu, funcționar; Ciuflea, student; Munteanu, student; D. Ionescu, I. St. Rasidescu, comerciant; Badea Pletea, publicist, Teodor Bauer, diarist; Constantin Berlescu, diarist; Gr. Stamatiu, diarist; Verescu, I. Bors, student; G. Alexianu, student; Luchide, student; Ionescu, Apostol Zamfirescu, stud.; A. Marosin, stud.; Grigorescu, funcț.; Ioan I. Popescu, funcț.; nedescifrabil, T. Rădulescu, Furnică, Tigara, student; Dimitriu, Papahagi, Mihăileanu, Mihail Petrescu, student; C. Radu, avocat; Gr. Iconomu, preot; Miron, diarist; Elian, funcționar; Bădescu Roșiori, student; Nicu Săveanu, Geo. Barcă, Vasiliu, Bacău, Niculescu, Stefan Lupășcu, Cincinat Pavlescu, Velichi, studenți; George Mirocea, comerciant; S. Săvulescu, funcționar; Burchi, student; I. Angheliescu, student; Maxim, student; A. Dugeac, Ioan Staicovici, student; Nițulescu, student; V. Mateescu, student; H. Constantinescu, student; Bogdănescu, student; Ernest

(„Românul”).

*) Telegrama aceasta noi am primit-o prin poștă, deoarece din porunca ministrului maghiar telegrama a fost oprită la Brașov.

nascere la tot felul de discuții literare, așa că în Paris aceste discuții literare s'au confundat cu injuriile literare. Și totuși nici aici nu pot sistemele produce nimic, nu pot valora nimic. Așa cunoscăm furile dintre școala romantică și naturalistă, dintre romanticism și clasicism. Ce sânt luptele din o epocă într'alta? Ce valoare au aceste opere tot cu alți idoli? Justifică ele sistemele? Înainte de sistemul romantic, nu s'a produs opere care justifică acest sistem?

Dacă se produc opere din care se degajază diferitele sisteme, urmează că acestea nu sânt decât lucrări ale criticilor, ce nu pot perfecționa nimic. Ce sistem se poate degaja din operele de artă ale lui Hugo d. e.? Nici unul, ci operele sânt produsul dispozițiunii lui. Sistemul era sistemul său nervos, temperamentul său. Însă cum se pot justifica operele după sisteme?

Operele romantice erau tot atât de reale ca și ale lui Zola, tot așa de ideale ca și ale lui Zola. Sânt reale operele romantice, căci ele corespund cu aspirațiunile societății franceze din epoca în care s'au produs. Societatea franceză dela începutul secolului prezent era fructul unor mari evenimente. Evenimentele în lume nu se produc însă dintr'odată, încetând cu încetarea lor materială, ci ele se pregătesc cu dîcimi de ani mai înainte, fac explozie la un timp dat și se perpetuă pentru a atrage alte multe mari evenimente ce se continuă unele din

alte. După grandioasa epocă a revoluțiunii Franceze avea nisece așteptări și speranțe exagerate, de unde romanticismul se explică din tortura imorală din această epocă. Deci romanticismul e tot atât de real, ca și torturile morale ce i-au servit de motive. Hugo apărând în mijlocul acestei societăți torturate, îi apare întreaga omenire torturată, ale cărei idealuri le-a exprimat în poezie, de unde romanticismul său se explică prin starea socială.

Afirmațiunile de până acum se adevăresc privind încă pe un mare artist, privind pe Dante, asupra căruia e bine să ne atragem atențiunea, deoarece-figura lui e de mare interes și pentru limba noastră.

Înainte de aparițiunea lui Dante, starea socială în Italia era foarte nestabilă și nesigură prin revărsarea atător popoare și acțiunea lor asupra celor gătite, fără-ca însă să poată schimba instituțiile existente mai nainte, cel puțin după nume. Cu toate acestea lumea veche romană fiind osândită să peară, deoarece-ce un popor bătrân sau pere sau dă nascere unui alt fenomen continuator, a trebuit să se schimbe starea de lucruri. Limba latină, atât de fixată prin sintaxa și gramatica ei, nu se mai putea vorbi de nisece oameni care aveau să se ocupe în prima linie cum se trăiesc, fiind această sintaxă atât de complicată. De aceea ea decădea în latineasca evului mediu, *lingua latina culinaria*, care trebuind să spună lucruri și instituțiuni nouă, provenite din fluctuațiunile timpurilor și ne-

existente pe timpul anticității clasice, a fost silită să aducă cuvinte nouă, de unde modificarea chiar a cuvintelor. Din lupta acestei limbi cu a popoarelor ce veniau în Italia, nu s'a putut produce nimic mare, nici în limba ce decădea, nici în cea care se desvolta.

Această stare de lucruri a durat până în epoca lui Dante. Când vine Dante, erau, ce e drept, câteva serii, însă nu de mare valoare. Era însă o limbă ce aștepta un creator pentru a se fixa. Acesta sosi. Dante creă *Divina Comedia*, prin care a creat limba italiană și a pus gemenele renascerii și unificării Italiei moderne.

Dar' ce sistem a avut în vedere Dante când a creat *Divina Comedia*? El a dat la o parte toate regulile de sistem, și peste tot neagă orice sistem. Singur spune, că distinge numai în vorba poporului toate speciile de poezie, și numește opera sa comedie, numai fiindcă o scrie în limba poporului. Pentru dînsul nu există sistem, nu se aseamănă într'u nimic nici cu cei-ce l'au precedat, nici cu cei care au venit după el. În limba poporului italian avem explicarea întregii *Divine Comedii*. Dacă limbii poporului i s'ar fi impus un sistem, poate-că nu s'ar fi făcut Dante ceea ce a fost.

În operele mari se găsec grămădite toate sistemele actuale. Deci sistemele sânt numai mode ce trebuie să treacă de pe o zi

pe alta, pe când la producerea operelor de artă se cere puterea de a sintetiza aspirațiunile unui timp, viața socială a unei națiuni și o epocă oare-care etc.

Sistemele nu sânt altceva decât numai nisece ismii. Noi să lăsam la o parte toate ismiile care n'au nici o valoare, căci ori-ce valoare o conțin numai creațiunile în sine.

Limba noastră se află astăzi în starea în care se afla limba italiană înainte de Dante. Precum în Italia au fost două limbi, una a societății înalte și învțăților, ear' alta populară ce a devenit apoi limba întregului popor italian prin creațiunea lui Dante, tot asemenea și la noi în urma vijeliilor ce au trecut peste țările noastre se formase o limbă a cărturarilor, ce se acomoda în cuvinte fluctuațiunilor timpurilor decădând tot mai mult, și alta a poporului, neconținut în formațiune și evoluțiune de progres, până-ce stabilindu-se a învins și a devenit limba tuturor. Ea așteaptă acum pe un Dante, care să creeze o operă mare, prin care va dispăre ori-ce teamă de perirea poporului nostru, înconjurat de toate părțile de ginți străine ce neconțin ne amenință existența. Și dacă admitem aserțiunea, că ori-ce operă mare e realizarea aspirațiilor unui întreg popor, nimic nu poate fi mai puternic decât această operă.

Obedeanu, Mazere, student; Brnzei, student; Mateescu Buzeu, Barsan, Barbier, Mihailescu, Ioan Baboianu, Adrian Baboianu, Dumitru Martinescu, Costescu, Mircea-Giurgiu, stud.; Nedelcovici, student; Periejeanu, student; Drăghicescu, chimist; Rădescu, student; Budenschi, student; Cernea, student; Vrânceanu, student; Enescu, student; Manea, student; Cheladino, student; Tachi Ionescu, student; Dumitru, student; Costinescu, student; Crisbășan, student; Marini, student; Băileanu, student; Ioan Șerbănescu, student; Christu, Niclescu, Vlădescu, Bock, Rusovici, Marinescu, Scărlătescu, Corlățeanu, Protopopescu, Miteșcu, Rădulescu, Georgescu, Wicholer, Popescu, Spiropopol; Coandă, Bossie, Velicescu, funcționar.

CRONICĂ

Maiestatea Sa Împărăteasa-Regină, după-cum se depeșează din Viena, a plecat aseară la castelul Miramar. Maiestatea Sa va sta câteva zile în Miramar și apoi va pleca la Corfu.

Dnii Rațiu, Lucaci și Coroianu în București. Cetim în „*Timpu*” de ieri: „Ați se va ține la Liga culturală o întrunire în care se va fixa ziua și locul banchetului pe care Liga voese să-l dea d-lor Dr. Lucaci și Coroianu. S-a discutat în întrunirile ținute ieri de Ligă și de studenții universitari idea de a se face o strălucită primire d-lui Dr. Rațiu, care va sosi în curând în capitală, și de a se amina banchetul până după sosirea președintelui comitetului partidului național din Transilvania. Mulți studenți s-au dus aseară să-și depună cărțile de viză la hotel de Boulevard, unde au descins dnii Lucaci și Coroianu. Într-o altă foaie din București mai cetim: Conform dorinței exprimate de dl Dr. Lucaci, studenții au renunțat de a da un banchet în onoarea lui Lucaci. S-a hotărât însă să se facă o primire entusiastă și imponentă d-lui Dr. Ioan Rațiu, președintele comitetului partidului național din Transilvania, care va sosi peste trei-patru zile în capitală. S-a mai hotărât să se dea un banchet în onoarea d-lor Rațiu, Lucaci și Coroianu. La acest banchet vor lua parte toți studenții, cetățenii fruntași din capitală, presa și reprezentanții tuturor partidelor politice. Se agită ideea ca acest banchet să se dea în sala Băilor Eforiei. Vor fi primite la acest banchet și delegațiile din țară.

Numire. Diurnistul Dionisiu Kálmán a fost numit scriitor la tribunalul din Alba-Iulia.

Exploratorul Africii Westmark, un tovarăș de călătorie de odinioară al lui Stanley, va ține Duminică viitoare la 4 oare d. am. o conferință în sala de la Musikverein. Conferențiarul va vorbi despre aventurile sale între canibali de la Congo superior și despre scandalurile lui Stanley. Dl Westmark a mai vorbit până acum în Paris, Berlin, Viena, Praga și Budapesta și conferențele sale au fost încoronate pretutindenea de mare succes.

Ca doamne de onoare ale A. S. R. principesei Maria, viitoare soție a A. S. R. principelui Ferdinand, vor fi numite d-nele A. Olănescu și Romalo, scriu foile din România.

Medalie. Cetim în „*Timpu*”: Gravorul Schraf din Viena a fost însărcinat cu facerea clișeului medaliilor ce se va bate cu ocazia născătoriei A. S. R. principelui Ferdinand cu principesa Maria de Marea-Britanie și Irlanda. Medalia va avea formă rotundă, pe una din fețele ei vor fi portretele principesei, iar pe cealaltă statul. Medalia va fi bătută la monetăria statului.

Un nou document istoric. Cetim în „*Timpu*”: În ultima ședință a Academiei de la Urechia a făcut o mică și primă dare de seamă asupra unui prețios interesant și vechi manuscris descoperit la Genua de către dl C. Easaru, ministrul nostru pe lângă curtea Italiei, și oferit de d-sa savantului corp. Dl Urechia și-a rezervat de a reveni în curând asupra acestei lucrări de o mare însemnătate istorică, pe cât am aflat, pentru țara noastră, și ne rezervăm și noi de a într-un număr viitor o relație mai amănunțită cetitorilor noștri.

† Dl Ioan Marghiloman, mare proprietar, deputat și președinte al camerei comerciale din București, a răposat alături în vîrstă de 75 ani. El a fost unul din membrii distinși ai partidului conservator și părinte al domnilor Al. Marghiloman, ministrul de justiție, Mișu Marghiloman, deputat, și al doamnei Scarlat Ferechidi.

Înmormântarea Cardinalului Lavigerie. Se depeșează din Paris cu data de 28 c.: Guvernorul din Algeria a propus guvernului ca înmormântarea cardinalului Lavigerie să se facă cu onoruri extraordinare și cadavru al celui să fie transportat pe o naie de război la Tunis.

O mamă criminală. Iosefina Forster, o bogată proprietară din Linz, în Austria, a ținut pe fiica ei proprie, o fată în etate de 32 ani, bolnavă de alienație mentală, 3 1/2 ani închisă într-un dulap. Neorocita a fost găsită pe jumătate înghețată și alături de ea un schelet zăcînd pe paie putred.

Canalul de Panama. O depeșă din Paris anunță că senatul din Columbia a aprobat cererea societății Panama pentru prelungirea concesiunii.

O procedură probată de vindecare. Persoane cu mistuirea alterată, care sufer de lipsă de apetit, de stomac umflat, de greutate în stomac, de scaun neregulat, își vor câștiga sănătatea în scurtă vreme prin folosirea veritabilelor „Moll's Seidlitz pulver”. Prețul unei cutii 1 florin v. a. Se expedează dînic pe lîngă rambursă postală prin farmacistul A. Moll, furnizator de Curte c. și r. Viena, Tuchlauben 9. În farmaciile din provincie se se ceară expres preparate ale lui I. Moll cu marca de scutire și subscrierea lui.

VARIEȚAȚI.

(Cîntecul bomboanelor.) Se știe că neguțarii mari de bomboane din Paris, ca să împedecă pe vîndătorii din prăvălii de a mânca prea multe bomboane și alte delicatose, le dau voe la început să consume din acestea cât vor voi. Se înțelege, că în primele zile d-șoarele din prăvălie mîncă teribil bomboane, prăjituri și dulceduri; de obicei însă se întîmplă că se îmbolnăvesc și la urmă încep să simtă față cu aceste delicatose un dis gust așa de mare, încît nu le mai mîncă, se le plătesc chiar.

Comercianții ruși se vede, că nu sînt așa de mari psihologi ca cei francezi, căci ei au inventat un mijloc foarte curios de a împedecă pe vîndătorii să mînce bomboane din prăvălie, aducîndu-le prin aceasta pagube. D-șoarele din confiseriele mari rusești sînt obligate, în tot timpul cît sînt ocupate în prăvălie, să cînte continuu un cîntec compus anume pentru ele.

Din cauza aceasta lor le e imposibil să mînce bomboane și prăjituri. Chinul cel mare consistă mai cu seamă în aceea, că în cîntecul acesta nu se vorbește decît de dulceduri și bunătatea bomboanelor și a prăjiturilor. Numai cîntecul îi face gust. Dar ce folos, căci sîrmănele fete trebuie să tot cînte și nu pot să bage în gură măcar o bomboană cât de mică.

Apoi nu sînt rafinați Slavii.

Din public.)*

Dare de seamă și mulțumită publică.

A mai încurs la fondul școlii române din Șoimuș următoarele oferte benevole: Transport din nr. 245. . . fl. 198.80
Cu lista nr. 7 prin dl Ioan Sonea, preot în Seplac, ca colectant 1 fl. 50 cr.
Cu lista nr. 8 prin dl Ioan Popp, protopop 1 fl.

Cu lista nr. 9 prin dl George Repede, preot gr.-cat. în Bărcuț, ca colectant dela următorii domni: George Repede 1 fl. 20 cr., Andrei Mihai 10 cr., Zaharie Mihai 10 cr., Ioan Sulea 10 cr., Nicolae Ganea 10 cr., Ioan Fleșeriu 20 cr., Bucur Ganea 10 cr., Achim Giulea 10 cr.

Cu lista nr. 10 prin dl Ioan Morariu, învățător în Ujfalău, ca colectant dela următorii domni: Filip Russu din Ujfalău, 40 cr., Nicolae Moldovan din Moruț 30 cr., Vasile Vlasa din Manicu 30 cr., Teofil Iuan din Iuș 40 cr., Biriș Grigore din Iuș 15 cr., Ioan Morar din Ujfalău 50 cr.

Cu lista nr. 11 prin dl Ignat Seni, învățător la școala fundațională din Monor ca colectant dela următorii domni: Petru Tanco, paroh în Monor 1 fl., Eremie Tabîș, învățător 50 cr., Isidor Titieni, director școlar 1 fl., George Todoran, învățător 50 cr., Ignat Seni 1 fl., Simeon Tanco, preot 1 fl., Vasile Onigaș, învățător 30 cr., Toader Tanco, colec. 20 cr., Dumitru Moldovan, tutor public 1 fl., Ilie Ozira, cancelist notarial 50 cr., Mihaila Puntea, învățător pens. 60 cr., Simeon Beșan, notar cerc. 1 fl.

Cu lista nr. 12 prin dl Florin Hatos, ampoi la institutul de credit și economii „Someșana” din Dej ca colectant dela următorii domni: Dr. T. Mihali, avocat 1 fl., Florian Hatos, ampoi și proprietar 1 fl., G. Manu, avocat 1 fl., „Someșana”, institut de credit și economii în Dej 2 fl. Suma: 218 fl. 85 cr.

Pentru care binefacere se aduce și pe această cale atât dlor colectanți cât și dlor contribuenți din partea subscrișilor în numele senatului școlii din Șoimuș mulțumită profundă.

Totodată rugăm pe domnii care au primit liste de colectare în folosul școlii noastre să binevoiască a grăbi cu retrimiteria aceluia sau fără rezultat ca să ne putem încheia socotile cu darea de seamă despre colecta întreprinsă.

Șoimuș, 26 Noemvrie 1892.

Ioan Baci. Samoilă Luca.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesc răspunderea.

Bibliografie.

A apărut:
Studii practice pentru teoria musicală devisată în trei părți: armonie, contra-punct și fugă. De Ernest Frideric Richter. Revădută și completată de Alfred Richter. Tradusă și editată de Constantin M. Cordoneanu. București. Tipo-litografia și fonderia de litere Dor. P. Cucu. Bulevardul Elisabeta 8.

A apărut:
Luptele Italianilor pentru libertate și unitate. De G. Secășanu. Alexandria. Editura librăriei C. Georgescu și A. N. Vasilescu. 1892.

A apărut:
„Luptele pentru naționalitate” ale Românilor de peste munți. De George Adamescu. București 1892.

A apărut:
„Lecțiuni din gramatica limbii române” pentru școlile populare. De Ioan Ilica, învățător. Arad, 1892. Tipografia diecesană.

A apărut:
Doina „*Primăvara*” pentru o voce cu acompaniament de pian. Cuvinte și muzică de Sofia Vlad nasc. Rădulescu.

A apărut:
Raportul anual al societății academice române „Junimea” în Cernăuți. Al XIV-lea an administrativ dela 20 Octomvrie 1891 până la 3 Noemvrie 1892. Localitățile societății: Palatul reședinței arhiepiscopale.

A apărut:
Intimpinare la critica publicată de dl Simeon Popescu în „Convorbiri Literare” anul XXVI. Nr. 4 1892 asupra manualului „*Istoria bisericească*” de Calistrat Coca, profesor de religione la școala sup. gr.-or. din Cernăuți.

A apărut:
Veacul al XVII-lea Limba și Literatura română. De Constantin Pop. Galați, tipo-litografia I. Schenk, 1892.

În editura librăriei H. Steinberg din București a apărut:
„Legende” sau „*Basmele Românilor*”, de P. Ispirescu, culegător-tipograf.

Extrase din foi bisericești și școlastice.

Post vacant:

— Un post de paroh în parochia de cl. a III-a din comuna Valeni, protopresbiteratul Cetatea-de-peatră (archidieceză). Emolumentele împreună cu acest post dau un venit anual de 467 fl. 40 cr.

Petițiunile sînt a se subțerne până în 17 Decemvrie v. oficiul protopresbiterat gr.-or. al Cetății-de-peatră.

LOTERIE.

Tragera din 30 Noemvrie st. n.

Sibiu: 25 77 28 71 42

Călindarul zilei.

20 Noemvrie (2 Decemvrie) 1892.

Julian: Cuv. Grigorie. Dec.

Gregorian: Bibiana.

Soarele: răsare 6.39, apune 3.37.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 30 Noemvrie n. 8 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 726.1)	Diferența din preajmă	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
727.9	—3.8	+9.4	+9.8 +15.1	SO

Din țeară 25 Noemv. n. 8 oare dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția și vîrta
Budapesta	773	+12.2	—
Sktmar	780	+12.0	—
Cluj	782	+19.6	—
Orșta	780	+12.4	—
Arad	779	+9.4	SO 1
Panciova	778	+11.4	S 3

Sosiți în Sibiu.

La 1 Decemvrie n.

Hotel „*Neurthrer*”. Wrangel, locotenent. E. Szalanczy, proprietar, din Fugad. C. Varady, peler, din Cluj. Bangrath, măcelar, din Făgăraș. O. Schaman, comerciant, din Brunn. A. Freivillig, comerciant, din Viena.

Hotel „*Moltzer*”. Giurgiu, preot, din Șeșteasa. Koperli, din Budapesta. T. Kefer, din Cărlșoara. V. Homsoz, din Cassel. M. Molnar, din Cinci-biserici, toți comercianți.

Hotel „*Habermann*”. Orendi, din Sighișoara. M. Fabritius, econom, din Agnita.

Economic.

Buletin agricol. După rapoartele so-site la ministerul de agricultură ungar în intervalul dela 13 până la 26 Noemvrie, asupra stării sîmînturilor în Ungaria, vegetațiunea în urma timpului frumos, s'a dezvoltat bine. Pe alocurea grăul, sîcără și rapița au fost așa de dese încît au trebuit să se pască. Din multe părți vin rapoarte despre pagube cauzate prin șoareci. Din unele locuri se anunță lipsă de nutreț. Cu sîmîntul de toamnă au isprăvit partea cea mai mare dintre economi.

Conferența monetară internațională. Într-una din ședințele conferenței monetare internaționale, întrunită actualmente la Bruxella, delegații austro-ungari au declarat că după instrucțiunile ce au, guvernele lor nu plănuiesc nici o modificare a legii monetare existente. Delegații rusești au declarat că ei nu pot angaja guvernul lor în nici o direcțiune și vor fi foarte rezervați. Delegații francezi și ai uniunii monetare latine că ei vor examina cu toată atențiunea orice propunere ce ar avea menirea să reabiliteze argintul. Delegații englezi s'au alăturat la declarațiunile delegaților americani. Delegații Olandei, Spaniei și ai Mexicului au declarat că ei vor vota cu Anglia pentru folosirea pe o scară mai întinsă a argintului ca metal pentru monete. Delegații români, italieni, elvețieni și grecesici nu au avut autorizația de a-și da voturile.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuate în 14 Noemv. v. 1892.

U. I. Negroponte lui A. Zerman, grău 1200 hect., 7.30 lei. U. I. Negroponte lui G. Nicolopulo, grău 5000 hect., 10.60 lei. Tzuclos & Lecos lui U. I. Negroponte, grău 7000 hect., 7.82 1/2 lei. Iacobsohn & Sol. lui I. Milas & Fiu., grău 1000 hect., 7.75 lei. Frații Bach lui B. Kivich, grău 675 hect., 6.30 lei. J. J. Paspati lui M. Wechsler, grău 850 hect., 7.90 lei. J. J. Paspati lui M. Wechsler, grău 500 hect., 7.40 lei. C. G. Haracopo lui Peiranu fils & Co., grău 2250 hect., 9.25 lei. Frații Bach lui M. Schmierer, grău 3080 hect., 7.35 lei. Drag. & Stam. lui M. Wolf, ovės k. 50.000 hect., 8.55 lei. Drag. & Stam lui Kirschen & Kaufmann, porumb 10 v. 8.40 lei. A. Carantino lui M. Wechsler, por. n. 750 hect., 7.05 lei. A. Nicolau lui L. & M. Feitler, orz 700 hect., 4.15 lei. A. Nicolau lui Kivich, porumb 3 v. 6.50 lei. A. Nicolau lui I. Hirsch, fasole k. 45.000 hect., 9.50 lei. A. Nicolau lui L. Hirsch, fasole k. 10.000 hect., 9.30 lei. Iacobsohn & Sol. lui M. Wechsler, porumb 1000 hect., 6.45 lei. P. Violato lui T. I. Negroponte, ovės 9650 hect., 9.50 lei. M. I. Marghiloman lui F. Carnevali, porumb 3300 hect., 7.42 1/2 lei. Bach lui M. Wechsler, gr. arn. 2200 hect., 10.35 lei. Bach lui Tzuclos & Lecos, gr. arn. 1800 hect., 8.42 1/2 lei. C. Tănăsescu lui A. Erfling, porumb 1000 hect., 6.70 lei. L. Blumen lui M. Wechsler, porumb 800 hect., 7.15 lei. P. Violato lui L. Mendl & Co., porumb 1300 hect., 6.82 1/2 lei. G. Nistor lui M. Reischer, porumb 9 v. 8.37 lei. U. I. Negroponte lui A. Zerman, grău 3600 hect., 6.60 lei.

Cereale sosite.

Pe apă: grău 7800 hect., sîcără 7300 hect., porumb 3500 hect., orz — hect., ovės — hect.

Pe uscat: grău 800 hect., sîcără — hect., porumb 24.000 hect., orz 2800 hect., ovės — hect.

Pretul mărfurilor.

Tirgul de rîmătur în Steinbruch. În 27 Octomvrie n. s'au notat: unguresci bătrîni grei — cr. până — cr., unguresci grei tineri 45.— cr. până 45 1/2 cr. de mijloc — cr. până — cr., uțori 47.— cr. până 48.— cr., marfă țerănească grea — cr. până — cr., de mijloc 44 1/2 cr. până 45 1/2 cr. uțori 46.— cr. până 47.— cr., romănesci, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr., până — cr., transito uțori — cr. până — cr., transito sîrbesci grei 41 cr. până 41 1/2 cr. transito de mijloc 45 1/2 cr. până 45 cr., transito uțori 45.— cr. până 46.— cr.

Dr. Sterie N. Ciurcu,
IX, Pelikangasse nr. 10, Viena.
Consultațiuni cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena. [2759] 51
Consultațiuni și prin corespondență.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 29 Noemv. n. 1892.

Sîmînta	Calitatea per hect.	Pretul per 100 chilogr.	Calitatea per hect.	Pretul per 100 chilogr.
Grău				
Bănățesc vechiu	74	—	75	7.25
Grău dela Tisa	74	—	75	7.35
Grău „Pesta”	74	—	75	7.30
Grău de Alba-Reg.	74	—	75	7.30
„Bacla”	74	—	75	7.35
Grău ung. de Nord	74	—	75	7.45

Sîmînta	Calitatea per hect.	Pretul per 100 chilogr.	Sîmînta	Calitatea per hect.	Pretul per 100 chilogr.
Sîcără			Nutreț		
Orza	60—72	6.20	de vîna	60—64	4.95
„	62—64	5.40	de bîra	64—68	5.20
„	68—80	5.50	„	80—84	5.50
Cucuruz (porumb)	39—41	4.70	„	41—45	4.70
„	45—49	4.70	„	49—53	4.70
„	53—57	4.70	„	57—61	4.70
„	61—65	4.70	„	65—69	4.70
„	69—73	4.70	„	73—77	4.70
„	77—81	4.70	„	81—85	4.70
„	85—89	4.70	„	89—93	4.70
„	93—97	4.70	„	97—101	4.70
„	101—105	4.70	„	105—109	4.70
„	109—113	4.70	„	113—117	4.70

Produce diverse	Solul	Cursul dela	Cursul pînă
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	46	52.—
„	roșie	70	76.—
Olea de rap.	rafinat	92	93.—
Una de porc.	dela Pesta	58	54.—
„	dela țeară	45	46.—
„	svîntă	49	50.—
„	„	36	36.—
„	„	24	24.50
„	„	24	24.50
„	„	140	141.—
„	„	14	14.25
„	„	16.75	17.25

Cursul piețel din Sibiu.

Din 29 Noemvrie n. 1892.

Hărțile-moneti române . . . Camp. 9.45 vînd. 9.52
Lire turcești 10.60 „ 10.70
Imperiali 9.60 „ 9.70
Ruble rusești 1.17 „ 1.18

Bursa de Budapesta.

Din 29 Noemv n. 1892

Renta de aur ung. 6% 113.40
„ „ hărțile 5% 100.55
Imprumutul ecilor ferate ung. 120.75
Amortisarea datoriei ecilor ferate de Ost. ung. (1-a emisiune) 119.—
Amortisarea datoriei ecilor ferate de Ost. ung. (2-a emisiune) 100.50
Bonuri rurale ung. 95.—
„ croato-slavone 96.50
Obligațiunile desp. regalilor 100.75
Imprumut cu premiu ung. 143.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin 138.75
Renta de hărțile austriece 97.75
„ de aur austriece 97.60
„ de aur austriece 115.25
Losurile austriece din 1860 152.50
Acțiunile băncii austro-ungare 104.—
„ de aur austriece 362.75
„ de aur austriece 316.20
Serisuri fonciare ale institut. de cred. și economii „Albina” 101.—
Argintul —
Galbeni împărătești 5.70
Napoleon-d'ori 9.54
Mărci 100 imp. germane 58.85
Londra 10 Livres sterlingi —

Bursa de Viena.

Din 29 Noemv. n. 1892.

Renta de aur ung. 6% 113.45
„ „ hărțile 5% 100.45
Imprumutul ecilor ferate ung. 120.75
Amortisarea datoriei ecilor ferate de Ost. ung. (1-a emisiune) 118.90
Amortisarea datoriei ecilor ferate de Ost. ung. (2-a emisiune) 100.75
Bonuri rurale ung. 94.50
„ croato-slavone 105.50
Imprumut cu premiu ung. 143.25
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin 97.85
Renta de hărțile austriece 97.65
„ de aur austriece 115.45
Losuri austr. din 1860 140.—
Acțiunile băncii austro-ungare 104.—
„ de aur austriece 364.—
„ de aur austriece 316.25
Argintul —
Galbeni împărătești 5.65
Napoleon-d'ori 9.56
Mărci 100 imp. germane 58.37
Londra 10 Livres sterlingi 117.50

Nr. 3589, 1892.

[6231] 2-2

Concurs.

Pentru ocuparea postului de vice-notar sistemizat la primăria comunală din Seliște cu salariu anual de 400 fl. Cereri de competență instruite conform §. 6 al articolului de lege I. 1883, se 'mi-se aștearnă cel mult până în 20 Decembrie st. n. a. c., cu atât mai virtuos, căci în ziua următoare se va îndeplini alegerea.

Seliște, în 28 Noembrie 1892.

Pretorul-suprem:

Liviu de Lemény.

A eșit tocmai de sub tipar:

HOMO SUM.

ROMAN

DE

GEORGE EBERS.

Prețul 1 fl. sau 2 lei 50 bani.

Institutul Tipografic în Sibiu.

A apărut și se află de vânzare la Institutul Tipografic în Sibiu

SAVITRI.

Povestire indică din Mahabarata.

Traducere

de

G. B. Duică.

Cu o prefață de Ioan Slavici.

Prețul unui exemplar:

25 cr. = 50 bani.

(Cu trimitere pe poștă 5 cr. porto).

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA“

ÎN SIBIU,

fundată în anul 1868

[1480] 15

asigură prelungă condițiile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe cazul morții și pentru termeni fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1888 fl. 724,007.36	în a. 1869—1888 fl. 557,728.81
în a. 1889 „ 29,899.71	în a. 1889 „ 46,966.61
în a. 1880 „ 59,643.77	în a. 1880 „ 44,195.08
în a. 1891 „ 51,752.38	în a. 1891 „ 48,316.91
Suma fl. 865,303.22	Suma fl. 697,207.41

1,562.510 fl. 63 cr.

Conform bilanțului pentru 1891 fondurile de rezervă și garanție se ucră la

670.936 fl. 74 cr.**Prospecte și formulare se dau gratis.**

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

La „Institutul Tipografic“ în Sibiu se află următoarele tablouri de vânzare:

Deputațiunea română la Viena.

Prețul 1 fl. 50 cr.

Vandalismul din Turda,

6 fotografii, care reprezintă după natură casele dlui Dr. Rațiu după devastarea lor.

Prețul fiecărei fotografii 1 fl.

Moll's Seidlitz Pulver.

(Pravuri-Seidlitz ale lui Moll).

Veritabil numai atunci, când fiecare șatula este proveșută cu marca de scutire și cu iscălitura lui A. Moll.

Efectul vindecător durabil al pravurilor-Seidlitz ale lui A. Moll contra celor mai cerbicoase boale de stomach și de pânțec, sgăriuri și arsură de stomach, obstipație habituală, boale de ficat, congestiuni de sânge, hemoroidi și cele mai diferite boale femeiesci, au procurat acestui excelent mijloc de casă de mai multe decenii o răspândire ce mereu crește.

Prețul unei șatule originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificate se urmăresc judecătorește.

Moll's Franzbrantwein u. Salz

(Vinars sărat și sare al lui Moll).

Veritabil numai atunci, când fiecare flacon poartă marca de scutire alui A. Moll și este închisă cu plomba „A. Moll“.

Vinarsul sărat al lui Moll este un mijloc popular bine cunoscut, cu deosebire ca mijloc alinător de durere pentru frotare la podagră și reumatism și la alte urmări ale răcelii.

Prețul unui flacon original plombat 90 cr.

Moll's Salicyl-Mundwasser.

(Apă de gură de salicil alui Moll).

(Basată pe natron cu acid de salicil).

Curățind zilnic gura este cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și pentru oameni mari, căci asigură conservarea dinților sănătoși și scutesc de durere de dinți.

Prețul unui flacon proveșut cu marca de scutire alui A. Moll 60 cr.

Expediția principală prin

Farmacistul A. MOLL, furnisor de curte imp. și regesc, Viena, Tuchlauben 9.

Comande din provincie se efectuează zilnic prin rambursă postală.

În depozite se se ceară expres preparatele proveșute cu iscălitura și marca de scutire alui A. Moll.

[1615] 38-52

Depozite în Sibiu:

La farmaciile Carol Herzberg și C. Müller.

Asortare în abundență de
STOFE la MODĂ
și de doliu
metrul dela 35 cr. în sus
satine dublă.

STOFE
pentru
haine de bărbați și de copii
metrul dela fl. 1.40 în sus.
Lățimea 150 cm.

Barcheturi și cretoane
de spelat.
Chiffone, pânzărie,
Olanderie.

TRUSOURI
complete pentru mireasă.
Comandarea
a tot felul de albituri și chindiseală.
Prețuri moderate.

Prăvălie nouă de modă.**Isvorul cel mai ieftin de cumpărat.**

Am onoare a aduce la cunoștința P. T. public, că am deschis în piața de aici o prăvălie cu manufactură, modă și Kunst-Galanterie, dispunând de un deposit bine asortat cu articolele aici menționate. Practicând mai mulți ani pe piața mari în străinătate, sunt în plăcută pozițiune a sta cu cele mai renumite fabrici în legătură, astfel nisuița mea este de a servi P. T. public cu articole cât se poate de solide și ieftine.

Cu distinsă stimă

[5445] 7-20

Schuster Sándor în Deva

Casele dlui Moldovan Sándor în piață.

MUSTRE

trimitem cu plăcere și în provincie.

Mantile de dame și Paltoane.
Corsete (miedere) mufuri și căciulițe,
Jupoane și Cămăși
de dame.

Jucării de copii.

Cadouri pentru Crăciun.

Palării, cămăși, mănuși și încălțăminte
de dame, bărbați și copii.
GHETTE
de bărbați dela fl. 3.20 în sus.

Sub-îmbrăcăminte
sistem Jäger
pentru bărbați, femei și copii
deasemenea ciorapi și mănuși.

Tot felul de
lucruri începute de mână.
Articole de galanterie
Flori de decorat și cununi.
Floiere și umbrele.

Asortiment bogat
de
învălitore și decoruri pentru haine.
Mare magazin
de catifea și peluche.

Basmale de Berlin,
haine pentru copii, perdele.
Tot felul de covoare,
velințe de pat și mese.